राष्ट्रीय कृषी विकास योजना (RKVY) सन २००८-०९ मध्ये शेततळी निर्माण करण्याची योजना राबविण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन ग्राम विकास व जलसंघारण विभाग, शासन निर्णय क्र. राकृवि-२००८/प्र. क्र. १६६/जल-७ मंत्रालय , मुंबई -४०००३२ दिनांक :- १५ एप्रिल २००८,

वाचा -

- (१) कृषि विभागाचे पत्र क्र. आरकेवाय १००७/प्र.क्र.३७/राकृवियो कक्ष,दिनांक ११ डिसेंबर,२००७
- (२) शासन निर्णय,कृषी व पदुन विमाग क्र.राकृयो १००७/प्र.क्र.३९/राकृवियो कन्न, दिनांक २५ फेब्रुवारी,२००८
- (३) ग्राम विकास व जलसंघारण विभाग,शासन निर्णय क्र. राकृवि-२००८/प्र. क्र. १६६/जल-७ दिनांक ३ मार्च,२००८, ५० मार्च,२००८ व १७ मार्च,२००८
- (४) शासन निर्णय,कृषी व पदुम विमाग क्र.राकृवि १००८/प्र.क्र.९९/राकृवियो क्सा, दिनांक २९ मार्च,२००८

प्रस्तावना -

राष्ट्रीय विकास परिवदेने (NDC) पारित केलेल्या ठराव क्रमांक ५३ नुसार ११ व्या पंचवार्षिक योजनेत ४ टक्के कृबी विकासाचे उदिष्ट ठरविले आहे. हे लक्षात घेऊन केंद्रीय कृषी मंत्रालयाने राष्ट्रीय कृषी विकास योजना (RKVY) जाहिर केलेली आहे. राष्ट्रीय कृषी विकास योजनेअंतर्गत केंद्र शासनाने प्रसिद्ध केलेल्या मार्गदर्शक सुचनेनुसार मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य यांच्या अध्यक्षतेखाली संदर्भाधीन दिनांक २० सप्टेंबर, २००७ च्या शासन निर्णयानुसार राज्य स्तरीय प्रकल्प मंजूर समिती गठीत करण्यात आलेली आहे. या समितीच्या दिनांक ४ डिसेंबर,२००७ रोजी मुंबई येथे झालेल्या बैठकीतील निर्णयानुसार सन २००७-२००८ मध्ये विदर्भ आणि मराठवाडा विमागातील कापूस उत्पादन होणा-या एकूण १६ जिल्हयात शेततळे निर्माण करणे ही योजना राबविण्यास संदर्भाधिन दिनांक ३ मार्च २००८ च्या शासन निर्णयान्तये मान्यता देण्यात आली आहे.

2. उपरोक्त मान्यतेनुसार राष्ट्रीय कृषी विकास योजनेअंतर्गत रोततळे हा कार्यक्रम विदर्भातील बुलढाणा, अकोला, वाशिम, अमरावती, यवतमाळ, वर्धा, नागपूर, चंद्रपूर आणि मराठवाडा विमागातील औरंगाबाद, जालमा, बीड, लातूर, उस्मानाबाद, नांदेड, परमणी आणि हिंगोली अशा एकूण १६ जिल्हयात राबविण्याकरीता मान्यता देण्यात आली आहे. सन २००७-२००८ मध्ये एकूण १७५०० रोततळ्यांचे उदिष्ट निश्चित करण्यात आलेले आहे. त्यापैकी अमरावती विभागातील पुर्णा खोऱ्यातील अकोला, अमरावती व बुलढाणा या तीन जिल्हयात प्रती जिल्हा १५०० या प्रमाणे एकूण ४५०० रोततळी व उर्वरीत १३ जिल्हयांकरीता प्रति जिल्हा १००० प्रमाणे एकूण १३,००० रोततळी बांधण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. हा कार्यक्रम राबविण्याच सन २००७-२००८ मध्ये एकूण रुपये ८०.०० कोटी (रुपये ऐशी कोटी) इतका निधी मंजूर करण्यास मान्यता देण्यात आली असून त्यापैकी रुपये १९.०० कोटी निधी वितरित करण्यात आला आहे. उर्वरीत निधी वितरित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय

राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेअंतर्गत विदर्भ व भराठवाडा विमागातील कापूसउत्पादन करणाऱ्या एकूण १६ जिल्हयत शेततळे हा कार्यक्रम राबविण्यासाठी संदर्भाधिन शासन निर्णय दिनांक ३ मार्च,२००८ अन्वये मान्यता देण्यात आलेली आहे. त्यानुसार सन २००७-२००८ मध्ये १७,५०० शेततळ्याचे उदिष्ट पूर्ण करण्यासाठी रुपये ८०,०० कोटी एवढा निधी मंजूर करण्यात आलेला आहे. या निधी पैकी रुपये १९.०० कोटी निधी संदर्भाधिन दिनांक ३ मार्च,२००८ च्या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात आलेला आहे. उर्वरीत रुपये ६९.०० कोटी (अक्षरी रुपये एकसण्ट कोटी फक्त) निधी आता वितरीत करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

- २. सन २००७-२००८ मध्ये एकूण १७,५०० शेततळयाच्या छहिन्दांपैकी पुणी खोन्यातील अकोला, अमरावती व बुलढाणा या ३ जिल्हयात प्रतिजिल्हा १५०० या प्रमाणे ४५०० शेततळी व उर्वरीत १३ जिल्हयानध्ये १००० या प्रमाणे एकूण १३,००० शेततळी येत्या खरीप हंगामापूर्वी पूर्ण करावयाची आहेत. हे लक्षात घेवून ही शेततळी घेण्याकरीता मशीनचा वापर करण्यास मान्यता देण्यात आलेली आहे. याबाबतच्या स्वयंस्पष्ट सूचना संदर्भाधिन शासन निर्णय दिनांक १० मार्च,२००८ व दिनांक १७ मार्च,२००८ अन्यये देण्यात आलेल्या आहेत.
- ३. राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेअंतर्गत शेततळी बांवण्याच्या बरील कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करण्यासाठी यापूर्वी निर्गमित केलेल्या शासन निर्णय ग्राम विकास व जलसंघारण विमाग क्रमांक राकृषि २००८/प्र.क्र.१६६/जल-७ दि.३ मार्च,२००८, दि.१० मार्च,२००८ व दि.१७ मार्च,२००८ मधील सर्व अटी व शर्ती लागू रहातील.
- ४. राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेअंतर्गत सन २००७-०८ करिता होततळी बांघण्याच्या कार्यक्रमासाठी मंजूर केलेल्या रु.८०.०० कोटी निद्यीपैकी शासन निर्णय, कृषि, पशुसंवर्धन, दुन्धव्यवसाय विकास व नत्स्यव्यवसाय विभाग क्र.राकृषि-१००८/प्र.क्र.१९/राकृषियो कक्ष, दिनांक २९ मार्च,२००८ अन्यये रु ६१.०० कोटी (रुपये एकसष्ट कोटी फक्त) निधी उपलब्ध करुन देण्यात आला आहे. सदर शासन निर्णयान्त्रये हा निधी आयुक्त, कृषि, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्याकडे सुपूर्व करण्यात आला आहे. या निधीतून आयुक्त, कृषी, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचा मंजूर केलेल्या निधीचे जिल्हा निहाय वितरण करण्यास प्राधिकृत करण्यात येत आहे. संबंधीत जिल्ह्याला मंजूर केलेला निधी जिल्हा स्तरावर जिल्ह्याला यांच्या अध्यक्षतेखाली गठीत केलेल्या "आत्मा" संस्थेच्या स्वतंत्र खात्यात जमा करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे. मंजूर केलेला निधी त्याच कामावर खर्च होईल याची संपूर्ण जबाबदारी संबंधीत अधिका-याची शाहील.
- ५. हा खर्च खालील लेखाशिर्ष अंतर्गत मंजूर केलेल्या निधीतून भागविण्यात यावा. "मागणी क्र.डी-९, ४४०१- पीक संवर्धनावरील भांडवली खर्च, (००)(८००) इतर खर्च, (००) (०१) राष्ट्रीय कृषि विकास योजनांतर्गत सहाय्यक अनुदान, (१०० टक्के केंद्र पुरस्कृत योजना), ५३, मुख्य बांधकामे (४४०१-०४८-१) योजनांतर्गत/दत्तमत"
- ६. उपरोक्त कार्यक्रम येत्या खरीप हंगामापूर्वी पुर्ण करावयाचा असल्याने सदर कार्यक्रम घडक मोहीम स्वरुपात राबविण्यात यावा. या कार्यक्रमाचे समन्वयाची व सनियंत्रणाची जबाबदारी संबंधीत नोडल अधिकाऱ्याची राहील. शेततळी बांघण्याच्या कार्यक्रमात झालेल्या आर्थिक व मौतिक प्रगतीचा अहवाल दरमहा आयुक्त, कृषी, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी शासनास न चुकता सादर करावा.

- ७. हा शासन निर्णय मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली गठीत केलेल्या राज्यस्तरीय प्रकल्प समितीने दिलेल्या मान्यतेनुसार व कृषी विमागाच्या दिनांक २९ मार्च,२००८ च्या शासन निर्णयात नमूद केल्यानुसार वित्त विमागाच्या मान्यतेने त्यांचा अनौपचास्कि संदर्भ क्र.१०४/०८/व्यय-१, दि.१३/३/२००८ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.
- ८. सदर शासन निर्णय शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक २००८०४९५९७३४९४००९ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(रेखा मिडे) उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

. . . .

प्रति.

मा. राज्यपाल यांचे सचिव,

मा मुख्यमंत्री यांचे सचिव,

मा उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव

मा. मंत्री (जलसंघारण), यांचे खाजगी सचिव

मा. राज्यमंत्री,(जलसंघारण) यांचे खाजगी सविव

सर्व मा. मंत्री, राज्यमंत्री यांचे खाजगी सविध,

मा. उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्यस्तरीय जलसंघारण सल्लागार परिषद.

मुख्य सचिव यांचे सहसचिव, सर्व अप्पर मुस्म सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव, मंत्रालयीन विमाग सर्व विमागीय आयुक्त,

आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे,

महासंचालक, कै.वसंतराव नाईक स्वावलंबन मिशन

संचालक, मृदसंधारण व पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापन, महाराष्ट्र राज्य,पुणे

सर्व संचालक, कृषि आयुक्तालय, पुणे

मुख्य अभियंता,लघु पाटबंधारे (स्थानिक स्तर),युणे

संचालक, सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,

संचालक, मूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा, पूणे,

सर्व जिल्हाधिकारी,

सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद,/सर्व प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा,

सर्व विमागीय कृषि सहसंचालक,

सर्व अधीक्षक अभियंता, पाटबंघारे,/सर्व अधीक्षक अभियंता, लघु पाटबंधारे,(श्यानिक स्तर)

संवालक, अर्थ व सांख्यिकी संवालनालय, मुंबई,/महासंवालक, माहिती व जनसंपर्क, मुंबई (प्रसिद्धी करीता),

सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी,

सर्व सहसंचालक,सामाजिक वनीकरण वृत्ते,

सर्व मुख्य वनसंरक्षक, / सर्व तपवनसंरक्षक,

सर्व उपायुक्त (विकास),

महाराष्ट्र राज्य जलसंधारण सल्लागार परिषदेचे सर्व अशासकीय सदस्य,

महालेखापाल, (लेखापरिक्षा), महाराष्ट्र १ व २ , मुंबई व नागपूर,

महालेखायाल, (लेखा व अनुन्नेवता),महाराष्ट्र १ व २ , मुंबई व नागपूर,

सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,

सर्व मंत्रालयीन विभाग,

सर्व उप सचिव/अवर सचिव/कार्यासन अधिकारी, ग्राग विकास व जलसंघारण विमाग,मंत्रालय, मुंबई. निवडनस्ती--जल-16 .

301s